

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Komparativní analýza českého a evropského soudnictví

Diplomandka: Nina Lapáčková

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Ivo Petrů, Ph.D.

Rozsah: 43 stran + bibliografie a vlastní přílohy, celkem 50 stran

Evropský a český soudní systém mají na první pohled málo společného, ostatně sama Česká republika je suverénním státem, zatímco Evropská unie je nadnárodní organizací. Nadto je ČR součástí EU, takže i soudní systém EU je svým způsobem součástí soudního systému naší republiky. Přesto lze nalézt určité rysy, v nichž je srovnání obou soudních systémů pertinentní a přínosné. Nina Lapáčková se ve své práci zaměřila na následující oblasti srovnání: (1) právní základ obou soudních systémů, (2) organizační struktura soudů, (3) osoby vystupující v soudním řízení, (4) jazykový režim řízení a (5) funkce, které jednotlivé soudy v daném systému soudnictví plní (s. 9). Předkládaná práce tuto strukturu odráží však jen zpočátku, větší část textu je strukturována jako popis jednotlivých soudů (institucí), takže avizovaná témata se prací vynořují průběžně.

V kapitole věnované právnímu základu (s. 11-15) diplomandka korektně uvádí nejdůležitější právní normy, které upravují soudnictví v ČR a v EU. Zde objektivně není mnoho co srovnávat, nicméně přesto se o srovnání diplomandka pokusila v závěru práce (s. 36). Zajímavý je zde implicitní postřeh, že Evropský soudní dvůr – pravděpodobně na rozdíl od soudů českých – přijímá svůj jednací řád sám; ostatní rozdíly jsou poměrně banální (tj. právní základ evropského soudnictví stojí na mezinárodní bázi, a je oproti českému novějšího data).

Pod kapitolu nazvanou „Organizační struktura“ (s. 16-31) diplomandka zařadila téměř celý zbytek statí, pokrývající také ostatní témata. Srovnání samotné organizační struktury (najdeme jej na s. 37) se omezuje na velmi prvoplánový postřeh, podle něhož evropské soudnictví disponuje třemi stupni soudů, zatímco české soudnictví pěti. Takto radikální redukce však zcela stírá vnitřní fungování systému, který ve skutečnosti není trojinstanční (v EU), respektive pětiinstanční (v ČR).

Téma osob vystupujících v soudním řízení se v práci objevuje jednak souhrnně pro jednotlivé celky (s. 16 pro EU a s. 24 pro ČR), jednak zvlášť u popisu jednotlivých soudů (např. s. 19 pro ESD), což je nepřehledné. Popis kompetencí a způsobilostí pro vykonávání dané funkce je někdy adekvátní a korektní, jindy nepřiměřeně stručný.¹ Závěrečné srovnání (s. 37) je opět povrchní a týká se pouze podmínek pro jmenování soudcem v ČR a na evropské úrovni; mezi nimi jsou podle autorky pouze „minimální rozdíly“. Tyto minimální rozdíly by však stály za srovnání, neboť vyplývají i ze statí práce: např. jak autorka uvádí, soudcem na evropské úrovni se může stát i uznávaný znalec práva z členského státu, tj. nikoli výhradně soudce v domovské zemi již jmenovaný. Znamená to, že se evropským soudcem může stát např. český občan bez složení justičních zkoušek v ČR?

Jazykový režim je téma, u něhož diplomandka srovnávání předem vzdala (s. 37). I zde se však nabízí řada zajímavých otázek, např. může soudní jednání v ČR probíhat v jiném než

¹ Např.: „Na závěr můžeme zmínit soudce referendáře, který je soudcům kdykoli k dispozici a nápomocen.“ (s. 17).

v českém jazyce, jako je tomu u ESD? K tomu by ale bylo nutné lépe objasnit rozdíl mezi jednacím jazykem ESD a interním jazykem ESD ve stati práce.

Funkce jednotlivých soudů v soudním systému (s. 32-35) jsou po věcné stránce popsány adekvátně. Při jejich srovnání diplomandka vystihla hlavní myšlenku (v evropském soudnictví jsou funkce koncentrovanější než v soudnictví českém), avšak dovedla ji do důsledků, které jsou věcně nesprávné: v ČR nemáme např. speciální soudy pro civilní a trestní řízení (s. 38).

Po formální stránce splňuje práce potřebné náležitosti, zejména oceňuji náležitou práci s informačními prameny a normované citování elektronických zdrojů. O něco méně zdařilá je jazyková stránka textu, kde by bylo vhodné upravit např. nevhodný slovosled (*Dle Pítrové a Pomahače Evropský soudní dvůr je konzervativní institucí*, s. 18) a některé další neobratnosti vzniklé patrně při překladu (*individuální osobní stanoviska nejsou brána na zřetel*, s. 19). Velmi slabá je jazyková úroveň francouzského résumé, kde najdeme chyby gramatické (vztažná zájmena, přivlastňovací adjektiva, tvary sloves) i chyby v odborné terminologii (*dossier de bachelier místo mémoire de licence, règlement juridique místo ordre j.*).

Závěr

Diplomandka prokázala schopnost zacházet s prameny a vyhledávat relevantní informace ze svého oboru v cizím jazyce. Srovnávací a syntetická část práce však vede k mnoha povrchně, resp. nesprávně konstruovaným závěrům. Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením dobře.

.....
PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(oponent)

V Českém Krumlově 3. června 2009